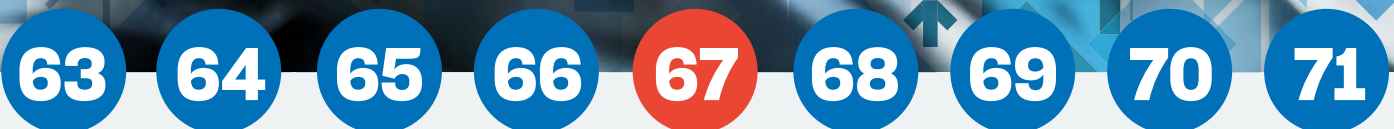

Senarelagd pension innebär på sikt höjd inkomst

Så funkar riktåldern för pensionerna

Före sommaren beslutade regeringen att höja riktåldern för pension till 67 år från och med 2027. Men vad betyder det för den som arbetar i dag, och för den som redan är pensionär? Och vad är egentlig riktålder? Vi reder ut de nya begreppen och reglerna kring framtidens pensioner.

1

Redan 2017 enades den så kallade Pensionsgruppen om att en rad olika förändringar skulle genomföras i pensionssystemet som man menade var nödvändiga för att långsiktigt kunna trygga pensionssystemet och höja pensionerna. Pensionsgruppen bildades 1994 för att vårda pensionsöverenskommelsen och bestod av de partier som stod bakom den samma. Initialt var det Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Numera ingår även Miljöpartiet. Den kanske tydligaste förändringen som Pensionsgruppen kom överens om och som sedan i år är beslutad om av regeringen är införandet av en så kallad riktålder för pensionen.

2

Fast pensionsålder saknas i Sverige. Olika åldersgränser har funnits när man kan ta ut allmän pension. Ytterligare åldersgränser har ju också funnits kring olika skatteregler för personer som är under respektive över 65 år, så som extra jobbskatteavdrag för pensionärer.

3

Den nya riktåldern för pensioner är införad för att automatiskt stiga i takt med hur medellivslängden ökar, och tidigare mer godtyckliga åldersgränser ska nu kopplas till den stigande riktåldern. Från och med 2027 ska de nya regelverken vara helt på plats, och då är riktåldern fastslagen till 67 år. Riktåldern stiger sedan med två tredjedelar av ett år för varje år som förväntad återstående medellivslängd ökar.

Skattebetalarnas ekonomiexpert Erik Bengtzboe förklarar olika skatter och närliggande ämnen.

Erik Bengtzboe
chefekonom

”

Riktåldern stiger sedan i takt med att förväntad medellivslängd ökar.

4

Den nya riktåldern för pension kommer också att knytas till den lägsta åldern som man kan ta ut allmän pension. År 2020 höjdes lägstaåldern för allmän pension från 61 år till 62 år. Från och med 2027 kommer lägstaåldern vara knuten till riktåldern och möjligheten till att ta ut allmän pension begränsas till tre år före riktåldern.

5

Från 2027 gäller att den lägsta åldern för att ta ut allmän pension blir 64 år. Åldersgränsen för höjt grundavdrag för pensionärer, som infördes för att sluta glappet i beskattning mellan arbetande under 65 år och pensionärer över 65 år, lär följa riktåldern framgent.

6

Höjd åldersgräns för att ta ut allmän pension påverkar främst dem som vill eller behöver gå i pension tidigt. Den som sparar mycket och planerat för en tidig pension kommer behöva tänka om när pensionsåldern stiger. Det samma gäller den som jobbat med fysiskt slitsamma yrken och som har svårt att orka arbeta hela vägen fram till pensionsåldern.

7

Senarelagd pensionsålder innebär på sikt höjda pensioner. Ju fler år man arbetar före pension, och ju färre förväntade kvarvarande levnadsår som är kvar efter pensionsålder, desto högre blir pensionsutbetalningarna.

8

Trycket på pensionssystemet minskar. Men stigande pensionsålder innebär också att trycket på andra delar av det offentliga ökar. Den som är i behov av andra socialförsäkringar eller kommunernas försörjningsstöd för sitt uppehälle får ju också sin pension senarelagd, vilket betyder att pensionssystemet belastas mindre men andra delar av offentligt ekonomi tyngre.

9

För den som inte tjänat in pension nog under arbetslivet tar staten ansvar genom garantipensionen och det särskilda äldreförsörjningsstödet som finns, men den som är yngre och i behov av försörjningsstöd är kommunerna ansvariga för. För den som lever på riktigt små marginaler innebär en övergång till pensionssystemet generellt en ekonomisk förbättrad situation, då garantipension tillsammans med andra stöd och tillägg för äldre är mer generösa än försörjningsstödet och andra stödssystem för dem under 65 år.

10

För det offentliga kan en höjd pensionsålder därmed bedömas leda till sänkta kostnader för det offentliga som helhet, men det går inte att utesluta att statens situation förbättras delvis på kommunernas bekostnad. Varje år betalar staten ut cirka 15 miljarder i garantipension, men i takt med att antalet individer som inte hunnit arbeta ihop en pension ökar, så växer också trycket på garantipensionen, något som vi tidigare berört här i Sunt Förnuft.

11

Den som jobbar betalar in 17,21 procent av sin lön till den allmänna pensionen, varav den stora merparten går till inkomstpensionen och den mindre delen (ungefär en sjundedel) går till premiepensionen.